

Warszawa, dnia 26 kwietnia 2013 r.

Poz. 509

USTAWA

z dnia 22 lutego 2013 r.

o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182 oraz z 2012 r. poz. 1544 i 1548) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) użyte w art. 6 w pkt 11 i w art. 43 w ust. 7 wyrazy „o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu” zastępuje się wyrazami „o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy”;
- 2) w art. 6 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej – kwotę rocznych kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych i wydatków na remonty, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu;”;
- 3) użyte w art. 8 w ust. 3 w pkt 2, w art. 17 w ust. 1 w pkt 7, w art. 20 w ust. 1 w pkt 1, w art. 39 w ust. 3, w art. 49 w ust. 8 i w art. 58 w ust. 3 i 4 wyrazy „o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia” zastępuje się wyrazami „o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”;
- 4) w art. 8 w ust. 4 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:

„6) dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego.”;
- 5) w art. 9 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kwota stanowiąca podstawę ustalenia wysokości pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, na kontynuowanie nauki i pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, kwoty minimalnego i maksymalnego świadczenia pieniężnego na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, a także maksymalna kwota zasiłku stałego ulegają zmianie w terminach weryfikacji kryteriów dochodowych o 50% sumy kwot, o które wzrosły kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej i kryterium dochodowe na osobę w rodzinie.”;
- 6) w art. 13:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej, z zastrzeżeniem ust. 1a.”;
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób odbywających karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.”;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej oraz ustawę z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego.

- 7) w art. 21:
- a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie;”;
 - b) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
„4a) koordynowanie działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie;”;
- 8) po art. 21 dodaje się art. 21a w brzmieniu:
„Art. 21a. Działania, o których mowa w art. 21 pkt 4a, obejmują w szczególności:
- 1) rozwój infrastruktury usług aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - 2) inspirowanie i promowanie nowych metod działań w zakresie aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - 3) wspieranie rozwoju partnerskiej współpracy pomiędzy samorządami lokalnymi a podmiotami świadczącymi usługi aktywizacji, integracji oraz reintegracji społecznej i zawodowej na rzecz osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - 4) monitorowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości społecznej służącej zwiększeniu aktywności społecznej i zawodowej osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
 - 5) zwiększanie kompetencji służb zajmujących się aktywizacją, integracją oraz reintegracją społeczną i zawodową osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.”;
- 9) w art. 22 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami;”;
- 10) w art. 23 uchyla się ust. 2;
- 11) w art. 37 dodaje się ust. 6 w brzmieniu:
„6. Do dochodu osoby ubiegającej się i pobierającej zasiłek stały nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.”;
- 12) w art. 54 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest na podstawie art. 33a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.²⁾) do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub pielęgnacyjno-opiekuńczego.”;
- 13) w art. 56 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
„7) osób uzależnionych od alkoholu.”;
- 14) w art. 59 dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:
„6. W przypadku regionalnego domu pomocy społecznej, o którym mowa w art. 56 pkt 7, decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Decyzję o umieszczeniu w regionalnym domu pomocy społecznej wydaje marszałek województwa.
7. Decyzję o skierowaniu oraz o umieszczeniu w domu pomocy społecznej, o którym mowa w art. 56 pkt 7, wydaje się na czas określony nie dłuższy niż 12 miesięcy, z możliwością przedłużenia do 18 miesięcy w uzasadnionych przypadkach.”;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 216, poz. 1367, Nr 225, poz. 1486, Nr 227, poz. 1505, Nr 234, poz. 1570 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 22, poz. 120, Nr 26, poz. 157, Nr 38, poz. 299, Nr 92, poz. 753, Nr 97, poz. 800, Nr 98, poz. 817, Nr 111, poz. 918, Nr 118, poz. 989, Nr 157, poz. 1241, Nr 161, poz. 1278 i Nr 178, poz. 1374, z 2010 r. Nr 50, poz. 301, Nr 107, poz. 679, Nr 125, poz. 842, Nr 127, poz. 857, Nr 165, poz. 1116, Nr 182, poz. 1228, Nr 205, poz. 1363, Nr 225, poz. 1465, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1723 i 1725, z 2011 r. Nr 45, poz. 235, Nr 73, poz. 390, Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 112, poz. 654, Nr 113, poz. 657, Nr 122, poz. 696, Nr 138, poz. 808, Nr 149, poz. 887, Nr 171, poz. 1016, Nr 205, poz. 1203 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 123, 1016, 1342 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 154.

15) art. 60 otrzymuje brzmienie:

„Art. 60. 1. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca, z zastrzeżeniem ust. 3.

2. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca:

- 1) w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym – ustala wójt (burmistrz, prezydent miasta) i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
- 2) w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym – ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
- 3) w regionalnym domu pomocy społecznej – ustala marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

3. Ogłoszony średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej, o którym mowa w ust. 2, może być niższy niż obliczony zgodnie z art. 6 ust. 15, jednak pod warunkiem zapewnienia realizacji zadań na poziomie obowiązującego standardu.

4. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2, stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Do tego czasu odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ustala się na podstawie ogłoszenia z roku poprzedniego.

5. W domu pomocy społecznej, który rozpoczął działalność, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej danego typu, a jeżeli takiego typu nie ma na terenie województwa, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej.

6. W celu ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej, który nie był prowadzony przez cały rok kalendarzowy, kwotę kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców z roku poprzedniego dzieli się przez średnią miesięczną liczbę mieszkańców przebywających w domu pomocy społecznej oraz liczbę miesięcy w roku przypadających po miesiącu wydania zezwolenia na prowadzenie domu.”;

16) w art. 61 w ust. 3 wyrazy „ust. 2 pkt 1, 2 i 2a” zastępuje się wyrazami „ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a”;

17) w art. 62 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Opłaty, o których mowa w ust. 1 i 2, przeznacza się na utrzymanie domu pomocy społecznej.”;

18) w art. 89 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 30% podstawy miesięcznie przysługuje osobie samodzielnie kontynuującej naukę w gimnazjum, szkole ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej.”;

19) w art. 95:

a) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. W przypadku gdy po upływie okresu wstrzymania pomocy nie ustały przyczyny, o których mowa w ust. 1, uchyla się decyzję o udzieleniu pomocy.

4. Uchylenie decyzji o udzieleniu pomocy następuje ponadto w przypadku, gdy:

- 1) cudzoziemiec, wobec którego jest kontynuowana uprzednio wstrzymana pomoc, ponownie dopuszcza się działań, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3;
- 2) cudzoziemiec w trakcie trwania indywidualnego programu integracji został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo popełnione umyślnie;
- 3) cudzoziemiec został pozbawiony statusu uchodźcy lub cofnięto mu ochronę uzupełniającą.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli pomocą objęte były inne osoby, pomoc jest kontynuowana dla tych osób do momentu zakończenia indywidualnego programu integracji.

4b. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, jeżeli pomocą objęte były inne osoby, wydaje się odrębną decyzję o przyznaniu pomocy, na podstawie której osoby te kontynuują indywidualny program integracji.”;

20) w art. 107:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz u osób, o których mowa w art. 103.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Niewyrażenie zgody na przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego przez osoby lub rodziny ubiegające się o świadczenia z pomocy społecznej lub na jego aktualizację przez osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej stanowi podstawę do odmowy przyznania świadczenia, uchylecia decyzji o przyznaniu świadczenia lub wstrzymania świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.”,

c) uchyla się ust. 5a,

d) w ust. 5b:

– pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) decyzji właściwego organu w sprawie renty, emerytury, świadczenia przedemerytalnego lub zasiłku przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej;”,

– pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) dowodu otrzymania renty, emerytury, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, emerytury pomostowej, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, uposażenia w stanie spoczynku, renty strukturalnej oraz renty socjalnej;”,

– po pkt 15 dodaje się pkt 15a i 15b w brzmieniu:

„15a) dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne rolników;

15b) dowodu opłacenia składki na ubezpieczenie społeczne przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą;”,

e) po ust. 5c dodaje się ust. 5d w brzmieniu:

„5d. W przypadku gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczeń, wymagają potwierdzenia innym oświadczeniem lub dokumentem niż wymienionym w ust. 5b, można domagać się takiego oświadczenia lub dokumentu.”;

21) w art. 155:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kwota dotacji celowej z budżetu państwa na domy pomocy społecznej wyliczona zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego może być w uzasadnionych przypadkach zmniejszona lub zwiększona, nie więcej jednak niż o 20%, w zależności od znajdujących się w powiecie typów domów oraz uzyskanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w domu, z zastrzeżeniem ust. 2a.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku powiatów prowadzących lub zlecających prowadzenie domów pomocy społecznej, o których mowa w art. 56 pkt 5, dotacja może być w uzasadnionych przypadkach zwiększona, nie więcej jednak niż o 50%.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późn. zm.³⁾) w art. 8:

1) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Renta socjalna nie przysługuje za okres tymczasowego aresztowania lub odbywania kary pozbawienia wolności, z zastrzeżeniem ust. 1a.”;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 176, poz. 1241, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, z 2009 r. Nr 97, poz. 800, z 2010 r. Nr 40, poz. 229 i Nr 182, poz. 1228 oraz z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 106, poz. 622 i Nr 224, poz. 1338.

2) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób odbywających karę pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 września 2007 r. o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (Dz. U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960, z 2011 r. Nr 217, poz. 1280 oraz z 2012 r. poz. 692) uchyla się art. 5a.

Art. 4. 1. Wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zezwolenia warunkowe na prowadzenie domu pomocy społecznej zachowują moc, nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2013 r.

2. Domy pomocy społecznej, o których mowa w ust. 1, są obowiązane w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy do dostosowania programów naprawczych.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 4, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z mocą od dnia 31 grudnia 2012 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *B. Komorowski*